KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.12.2025 r.
COM(2025) 688 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z podjętych przez Komisję negocjacji w dziedzinie kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011

1. Wprowadzenie

W załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE[1] zobowiązuje się Komisję do przedstawiania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań z podjętych negocjacji w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Niniejsze sprawozdanie obejmuje najważniejsze zmiany, jakie zaszły w zakresie międzynarodowych zasad dotyczących kredytów eksportowych w 2024 r. (od 1 stycznia do 31 grudnia).

Od końca lat siedemdziesiątych **Porozumienie OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych** („Porozumienie") stanowi główne źródło międzynarodowych zasad dotyczących kredytów eksportowych[2]. Oprócz ogólnych zasad dotyczących transakcji kredytów eksportowych Porozumienie zawiera również „uzgodnienia sektorowe" obejmujące specjalne zasady finansowania dla konkretnych sektorów przemysłu i rodzajów działalności, w tym uzgodnienie sektorowe dotyczące zmiany klimatu (CCSU), uzgodnienie sektorowe dotyczące statków wodnych (SSU) oraz uzgodnienie sektorowe dotyczące statków powietrznych (ASU).

2. Wydarzenia w ramach OECD w okresie sprawozdawczym

Najistotniejsze zmiany w okresie sprawozdawczym dotyczyły: przeglądu art. 6 Porozumienia w celu rozszerzenia zakazu mającego zastosowanie do projektów w zakresie elektrowni węglowych na wszystkie projekty związane z paliwami kopalnymi; rozpoczęcia dyskusji na temat szczegółowych warunków finansowania infrastruktury społecznej i wspierania krajów rozwijających się; przeglądu różnych klas projektów w CCSU; rozpoczęcia dyskusji na temat zmiany SSU, w szczególności w celu uwzględnienia statków bezemisyjnych i niskoemisyjnych, w kontekście pierwszego posiedzenia nieformalnej grupy ekspertów (IEG) Komitetu Przemysłu Stoczniowego w dniu 15 marca 2024 r. oraz utworzenia w dniu 18 listopada 2024 r. grupy ekspertów, której zadaniem jest przegląd wykazu konwencji kapsztadzkiej dotyczącego ASU („grupa ekspertów ds. konwencji kapsztadzkiej"). Poniżej wymieniono inne istotne wydarzenia w kontekście Porozumienia.

Wsparcie dla paliw kopalnych

W następstwie przedstawionego przez UE uczestnikom w lipcu 2022 r. wniosku w sprawie przeglądu art. 6 Porozumienia w celu rozszerzenia zakazu mającego zastosowanie do elektrowni węglowych na wszystkie paliwa kopalne (w tym działalność związaną z wydobyciem i transportem węgla energetycznego, działalność w zakresie poszukiwania, produkcji, transportu, magazynowania, rafinacji oraz dystrybucji ropy naftowej i gazu ziemnego na potrzeby sektora energetycznego oraz wytwarzania energii o nieobniżonej emisji), a także w następstwie odnowionego wniosku w listopadzie 2023 r. zawierającego dodatkowe informacje na temat podejścia UE, w marcu 2024 r. UE przedstawiła nowy wniosek w sprawie przeglądu art. 6. We wniosku tym zasugerowano, że uczestnicy nie

[1] Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45.

[2] Obecnie Porozumienie obejmuje 11 uczestników: Australię, Japonię, Kanadę, Koreę, Norwegię, Nową Zelandię, Stany Zjednoczone, Szwajcarię, Turcję, UE i Zjednoczone Królestwo.

powinni udzielać oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych ani pomocy wiązanej na rzecz sektora energii wytwarzanej z paliw kopalnych, z wyjątkiem ograniczonych i jasno określonych okoliczności, które są zgodne z ograniczeniem wzrostu temperatury do 1,5°C i innymi celami porozumienia paryskiego.

W następstwie innych propozycji i sugestii uczestników 24 listopada 2024 r. przedstawiono nowy wspólny wniosek, a uczestnicy zostali poproszeni o przedstawienie uwag do połowy grudnia. Ponieważ do końca roku nie udało się osiągnąć porozumienia między uczestnikami, dyskusje kontynuowano w 2025 r.

Zasady dotyczące zaliczek w ramach Porozumienia

Ponieważ 13 grudnia 2024 r. miała wygasnąć uzgodniona przez uczestników w grudniu 2023 r. elastyczność polegająca na tymczasowym zmniejszeniu wymogów dotyczących zaliczek z 15 % do 5 % w odniesieniu do transakcji w państwach kategorii II, toczą się dyskusje na temat tego, czy elastyczność ta powinna mieć stały charakter, w tym czy elastyczność ta mogłaby dotyczyć przede wszystkim infrastruktury społecznej. W tym kontekście UE przedstawiła dokument, w którym wezwała do przeprowadzenia opartej na faktach analizy potrzeb i celów różnych zainteresowanych stron Porozumienia, aby zagwarantować, że wszelkie decyzje dotyczące potencjalnych zmian w zakresie wymogów dotyczących zaliczek będą zgodne z podstawowymi zasadami OECD, takimi jak przyciąganie kapitału prywatnego, zrównoważone praktyki w zakresie udzielania pożyczek i równe warunki działania.

W następstwie dyskusji między uczestnikami stwierdzono, że nie byli oni wówczas skłonni zgodzić się na stały charakter elastyczności zaliczek, a także że elastyczność ta wygaśnie w dniu 13 grudnia 2024 r. Uczestnicy zauważyli jednak, że dyskusje na temat zmniejszenia zaliczki i te dotyczące infrastruktury społecznej były powiązane z szerszą kwestią zwiększenia wsparcia dla krajów rozwijających się i zgodzili się kontynuować dyskusje na temat najlepszego sposobu rozstrzygnięcia tej kwestii.

Zagadnienia dotyczące pomocy związanej z handlem

Pod koniec 2024 r. we wniosku Sekretariatu OECD zaproponowano włączenie do Porozumienia wymogów w zakresie sprawozdawczości i zobowiązania do stosowania międzynarodowych przetargów konkurencyjnych przy udzielaniu niewiązanej oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), zawartych w Umowie w sprawie kredytów w ramach niewiązanej ODA. Uczestnicy poprosili Sekretariat OECD o opracowanie projektu tekstu na posiedzenie w marcu 2025 r.

Ponadto rozpoczęto również dyskusje na temat zmiany ustanowionej w Porozumieniu metodyki obliczania poziomu koncesjonowania transakcji pomocy wiązanej. Metodyka ta, opracowana w latach 90., może wymagać aktualizacji w celu odzwierciedlenia obecnych realiów.

Uzgodnienia sektorowe

Uzgodnienie sektorowe dotyczące zmiany klimatu (CCSU)

Prace nad CCSU w 2024 r. koncentrowały się na czterech grupach sektorów:

- Grupa 1: Sektory, dla których istnieje wpis tymczasowy (nieposiadające definicji ani norm) – klasa projektów H rodzaj 4 (Niskoemisyjny transport wodny) i klasa projektów J (Produkcja czystych paliw ciekłych i gazowych). Jeżeli chodzi o klasę projektów H, uczestnicy zgodzili się wstrzymać się z podjęciem decyzji w sprawie dalszych działań dla tej klasy projektów do czasu zakończenia prac nieformalnej grupy ekspertów (IEG) Komitetu Przemysłu Stoczniowego. Jeżeli chodzi o klasę projektów J, nie podjęto decyzji o usunięciu wpisu tymczasowego w załączniku I, a dyskusje nadal trwają.

- Grupa 2: Sektory objęte klauzulą wygaśnięcia, które miały wygasnąć do 30 czerwca 2024 r. – klasa projektów G (Produkcja niskoemisyjna) i klasa projektów I (Minerały i rudy na potrzeby czystej energii). Uczestnicy zgodzili się utrzymać wymienione klasy projektów w Porozumieniu oraz przeprowadzić, nie później niż do dnia 30 czerwca 2026 r., przegląd opracowanych do tego czasu norm międzynarodowych, a także podjąć decyzję, czy należy uwzględnić je we wpisach.

- Grupa 3: Sektory tradycyjne – klasa projektów B (Projekty dotyczące remediacji w elektrowniach opalanych paliwem kopalnym, zastąpienie paliw kopalnych) i klasa projektów C (Efektywność energetyczna). Sektory te były omawiane łącznie z przeglądem art. 6 (zob. powyżej).

- Grupa 4: Inne sektory – klasa projektów D (Wychwytywanie, utylizacja i składowanie dwutlenku węgla), klasa projektów E (Przesyłanie, dystrybucja i magazynowanie energii) oraz klasa projektów F (Czysty wodór i amoniak); pojawiły się pytania dotyczące interpretacji tych klas projektów i rozpoczęto dyskusje na temat ewentualnej zmiany tekstu dodatku I do CCSU.

Uzgodnienie sektorowe dotyczące statków wodnych (SSU)

Pierwsze posiedzenie nieformalnej grupy ekspertów (IEG) Komitetu Przemysłu Stoczniowego odbyło się 15 marca 2024 r., a kolejne 21 czerwca 2024 r. i 22 listopada 2024 r. Dyskusje koncentrowały się na zdefiniowaniu pojęcia statków bezemisyjnych i niskoemisyjnych oraz ustanowieniu szczegółowych warunków i zasad ich finansowania.

Aby wesprzeć określenie ram i kierunku dyskusji, eksperci zostali poproszeni o przedstawienie prezentacji na różne tematy, w tym na temat strategii oraz indeksów Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczących dekarbonizacji żeglugi i istniejących taksonomii w zakresie zrównoważonego finansowania żeglugi. Delegacje zostały również poproszone o wyjaśnienie swoich praktyk w zakresie finansowania statków, aby umożliwić lepsze zrozumienie i mapowanie różnych praktyk agencji kredytów eksportowych.

Opierając się na dyskusjach, UE przedstawiła w listopadzie 2024 r. wniosek dotyczący włączenia przewidzianych w Porozumieniu postanowień dotyczących stopy referencyjnej oprocentowania rynkowego (CIRR) do SSU, ponieważ wydawało się, że nie istnieje wyraźny powód, dla którego ustalenia dotyczące CIRR w odniesieniu do standardowych transakcji objętych Porozumieniem lub transakcji dotyczących statków w ramach SSU musiałyby się różnić.

W 2025 r. kontynuowano dyskusje na temat dekarbonizacji żeglugi i reformy CIRR w kontekście SSU.

Uzgodnienie sektorowe dotyczące statków powietrznych (ASU)

Na 73. posiedzeniu 18 listopada 2022 r. uczestnicy rozpoczęli dyskusje nad metodami przeprowadzenia przeglądu wykazu państw, które kwalifikowały się do obniżenia minimalnych stawek ubezpieczenia („wykaz konwencji kapsztadzkiej"), ponieważ wykaz ten został zaktualizowany tylko w celu uwzględnienia jednego nowego państwa, natomiast żadne państwo nie zostało nigdy usunięte ani nawet poddane przeglądowi po jego dodaniu. Dyskusje te doprowadziły do utworzenia grupy ekspertów ds. konwencji kapsztadzkiej na 75. posiedzeniu uczestników ASU 18 listopada 2024 r., której zadaniem jest pomoc uczestnikom w przeglądzie wykazu konwencji kapsztadzkiej. Nadal trwają dyskusje na temat tego, jak najlepiej podejść do przeglądu.

18 listopada 2024 r. UE przedstawiła uczestnikom ASU wniosek dotyczący dostosowania warunków ASU do śmigłowców, zwłaszcza w odniesieniu do praktyk udzielania wsparcia przed momentem uruchomienia kredytu. Dyskusje dotyczyły również ewentualnych zmian ASU w odniesieniu do umów dotyczących konserwacji, napraw i remontów technicznych, a także zrównoważonego lotnictwa i zachęt w zakresie kredytów eksportowych na rzecz dekarbonizacji lotnictwa.

Inne zmiany

Reforma CIRR

Po zaprzestaniu stosowania stopy LIBOR w 2021 r. uczestnicy uzgodnili na 159. posiedzeniu w listopadzie 2023 r. przedłużenie o jeden rok (tj. do 14 lipca 2025 r.) tymczasowej marży CIRR w wysokości 100 punktów bazowych, która miała wygasnąć 14 lipca 2024 r., aby uzyskać czas na rozważenie bardziej trwałego rozwiązania zapewniającego przewidywalność dla eksporterów, nabywców i zainteresowanych stron. W 2024 r. uczestnicy nie złożyli żadnych alternatywnych propozycji, a kwestia ta została utrzymana w porządku obrad posiedzenia w marcu 2025 r.

Uzgodnione warunki

W 2024 r. uczestnicy zaproponowali tylko jeden zestaw uzgodnionych warunków. Uzgodnione warunki, zaproponowane 19 grudnia 2024 r., a następnie przyjęte przez uczestników, miały na celu zwiększenie wsparcia z tytułu lokalnych kosztów przesiedleń w kontekście budowy autostrady miejskiej Yaoundé Nsimalen w Kamerunie. Uzgodnione warunki weszły w życie 31 stycznia 2025 r. i wygasną 30 stycznia 2027 r.

Komisja będzie należycie informować Parlament Europejski o rozwoju sytuacji.